

Projekty nowych ustaw.

Min. Oświaty nadesłało do laski marszałkowskiej projekt ustawy o zniesieniu ograniczeń Kościoła rzymsko-katolickiego w Polsce. Poza tym Główny Urząd Ziemiński nadesłał do laski marszałkowskiej 2 projekty ustaw: 1) o parcelacji i osadnictwie, 2) o finansowaniu parcelacji i osadnictwa. Prócz tego do laski marszałkowskiej nadszedł rządowy projekt ustawy o ochronie lekarzy. Wkrótce pod obrady Sejmu wejdzie projekt noweli ustawy przeciwalkoholowej, który już w dniu 14 lutego br. na wniosek min. skarbu został uchwalony przez radę ministrów.

Budżet państwowy na r. 1923.

Przedstawiony Sejmowi preliminarz budżetowy na rok 1923 zawiera w przychodach i rozchodach następujące pozycje w złotych polskich:

	DOCHODY	WYDATKI
1. Prezydent Rzeczpolit.	8000	216000
2. Sejm i Senat	2000	3,098000
3. Najwyższy Trybunał Adm.	—	365000
4. Kontrola Państwa	—	1,535000
5. Przydział Rady Ministrów	1,489000	4,468000
6. Sprawy Zagraniczne	6,242000	20,740000
7. Wojskowość	23,565000	709,537000
8. Sprawy Wewnętrzne	20,382000	113,007000
9. Skarb	691,219000	223,942000
10. Sprawiedliwość	2,607000	40,349800
11. Przemysł i Handel	6,854000	5,393800
12. Koleje żelazne	17000	1,911000
13. Rolnictwo	2,779000	11,458000
14. Wyznanie i oświata	2,062000	155,506000
15. Poczty i telegrafy	49,648000	56,996000
16. Zdrowie publiczne	1,775000	15,569000
17. Roboty publiczne	3,134000	80,175000
18. Praca i opieka	2,813000	20,412000
19. Gł. Urząd Lkwidacyjny	1,455000	4,306000
20. Gł. Urząd Ziemiński	3,288000	17,211000

Wszystkie wymienione pozycje, stanowiące dział pierwszy budżetu, dochody i wydatki na administrację państwa zawierają w dochodach 819 milionów 339 tysięcy złotych polskich, w wydatkach 1 miliard 486 milionów 244 tysięcy złotych polskich. Sumy te przeliczone na marki, dają w okrągłych cyfrach 2950 miliardów marek w dochodzie i 2350 miliardów marek w wydatkach.

Drugi dział budżetu stanowią przedsiębiorstwa państwowe, a więc koleje żelazne, przedsiębiorstwa górnicze, hutnicze przemysłowe, drukarnie, wytwórnie wojskowe, majątki państwowe i lasy, zakłady, wytwórnie aparatów telegraficznych i telefonicznych, radiotelegraf, które dają w złotych polskich następujące cyfry: w dochodach 105 milionów i 463 tysięcy złotych i w wydatkach 211 milionów 378 tysięcy złotych, przy czym same koleje żelazne dają w dochodach 5 997 tysięcy złotych, a w wydatkach 178 milionów 355 tysięcy złotych. Przeliczony ten dział na marki daje w ogólnej sumie w cyfrach okrągłych w dochodach 380 milionów marek, a w wydatkach 760 miliardów marek.

Trzeci dział budżetu zawiera monopole państwowe: sacharyna, sól, tytoń, loteria z dochodami w złotych

polskich 65 milionów 346 tysięcy z wydatkami 2 miliony 778 tysięcy. Przeliczony ten dział na marki da 235 miliardów w dochodzie, w wydatkach zaś 10 miliardów.

Ogółem budżet nasz zamknięty jest cyfrą 1 miliard 700 milionów złotych polskich w wydatkach 990 milionów złotych w dochodach, deficyt więc wynosi 710 milionów złotych, czyli deficyt sięga 2557 miliardów marek.

Bronisław Knothe.

Konflikt angielsko-sowiecki.

Lord Curzon w rozmowie z Krassinem oświadczył, że odpowiedź sowjetów na ultimatum rządu angielskiego uważa za niewystarczającą i żąda kategorycznie wypełnienia wszystkich punktów, umieszczonych w nocie angielskiej, a mianowicie zaprzestania propagandy, uregulowania stosunku do obywateli angielskich w Rosji i sprawy statków. Żadnych rokowań z Rosją rząd angielski wszczynać nie będzie. W kołach politycznych w Moskwie panuje przekonanie, że sowjety na dalsze ustępstwa nie pójdą i że zerwanie stosunków rosyjsko-angielskich jest nieuniknione.

Król angielski przyjął na dłuższej audjencji lorda Curzona, podczas której omawiano sprawę rosyjskie. Miarodajne koła londyńskie, zarówno angielskie jak i rosyjskie zachowują wielką rezerwę w ujawnieniu treści narad, jakie odbyły się między Curzonem a Krassinem. Krassin wysłał do Moskwy bardzo obszerny telegram. Rokowania jego z rządem angielskim zostały zawieszane do chwili nadejścia z Moskwy odpowiedzi. Według opinii pewnych kół londyńskich jest prawdopodobne, że ze strony angielskiej wysunięta zostanie propozycja zawarcia z Rosją nowego układu handlowego po uprzednim wypowiedzeniu układu dotychczasowego.

Otucha.

Moskal z Niemcem — dwa ranżery

Politycznej bajdery
Nie chcą chodzić drogą prostą,
Chość im cyrk zagraża chłostą,
Niepokoju stąd po świecie,
U nas zwłaszcza je znajdziecie,
Bośmy wleźli między obu,
A wyleźć nie ma sposobu,
Ale furda, mój sąsiedzie!
Już ktoś do nas z Anglii jedzie,
Już ktoś inny, dla pociechy,
Brata z nami twarde Czechy,
A przychylił nam Francuzi
Z dubeltówki dają buzi.
I z Rumunii płynie życie —
Będzie król na rewizycie —
A i w złocie będzie kuta
Nasza marna dziś waluta!
Przyszłość, słowem, nie przestrasza —
Vivat Polska! Góra nasza!

Er.—El.

Do 25 maja

przyjmują listowi, oraz przedpłatę na „Nowy Przegląd” na miesiąc czerwiec zmianie

Wiadomości polityczne

Anglia a nasze granice

Odpowiadając w Izbie lordów w sprawie uznania wschodnich granic mocarstwa sojusznicze lord Curzon kwestja ta była przez dłuższy czas wibwana.

Odraczenie ostatecznego zatwierdzenia powodowały kroki wojenne, prowadzone w tych terenach. Dopiero na początku roku możliwe poddać tę sprawę kompetentnym dorów, która w marcu r. b. po gruntownym rozważeniu sprawy powzięła decyzję.

Decyzja ta przyznaje Polsce granice ustaloną traktatem ryskim z włączaniem Galicji Wschodniej i została przyjęta sojusznicze.

Rząd angielski na podstawie relacji przedstawicieli dyplomatycznych jest przekonany, że powyższa decyzja została przyjęta przez obie strony, oraz że zupełny spokój panuje w tej części Europy, gdzie niedawno polityczny był tak zaciemniony.

O porozumieniu polsko-czechosłowackim

Z pragi donoszą: Pośród marszałków na podstawie doniesień „Daily Mail” i „Prager Presse” przedrukowała artykuł „Tempa” p. Naudeau, który nawoływał do współpracy i zgody. Prager od siebie, że odpowiada to zupełnie sytuacji. Pismo to podkreśla jeden z Benesa, który oświadczył że porozumienie między Polską a Czechosłowacją jest koniecznym do skutku potrzeba dobrej woli.

Niemcy szerzą komunizm w województwie

„Kurjer Czerwony” donosi, że w województwie, skoniskowanej podczas wojny w Warszawie, znaleziono wielką ilość przeznaczoną dla wojska, p. t. „Nowy Przegląd”. Znajdują się w niej artykuły, z których „Kurjer Czerwony” — wyraźnie widać, że gdyż nawołują one do bratania się z Niemcami z niemieckimi w zagłębiu Ruhr.

o poselstwie polskim w Pekinie

W związku z rokowaniami polskimi w Pekinie, sfera rządowa powzięła zamiar utworzenia polskiego w Pekinie.

J. I. Kraszewski.

46

Na królewskim dworze.

(CZASY WŁADYSŁAWA IV.)

—o—

— Jeżeli się jej tak bardzo chce, niechaj jedzie! owszem... ty jej pomóż, moja ciwinowa, ale ja, o tem ani marszałek, nie powinniśmy wiedzieć.

Moja dobra Mingajłowo, jeżeli znajdziesz kogo do towarzystwa tej dziewczynie...

Nikt dotąd nie pomyślał o kosztach, oprócz Bietki, która na seryo już w podróż się wybierała. Wyprosiła się na mszę świętą do S. Brunona.

— Ale pocóż do S. Brunona, kiedy Bernardyni pod bokiem? — spytała ciwinowa.

— Bo ja się muszę widzieć z księdzem Stoczkiem przyjacielem ojca.

Dobrawszy sobie służącą nazajutrz już biegła do S. Brunona, wpała do kościoła, do szkolki, wyszukała księdza i z gorączką mu zaczęła opowiadać co zamierzała.

Ksiądz zrazu ofuknął ją łagodnie.

— A co ci się mięsząc w cudze sprawy? co to do ciebie należy? ani wiek, ani rozum, ani nic cię do tego nie upoważnia! Pocziwie wścibstwo, a ja na to nie pozwolę.

Bietka porwała się bronić swej sprawy.

— Jaks? proszę księdza dobrodzieja, to my będziemy na to patrzyli jak na naszą panią zasadzkę czynią, aby ją zgubić, i będziemy złym ze strachu pomagali milczeniem? Pewno, że wygodniej siedzieć za piecem, niż iść się dać podrapać i zabłocić, ale Pan Bóg przykaże bliźniemu służyć.

Stoczek przeczynał się śmiać, było to dobrym znakiem.

— O to z pejmościarki rycerz? — zawołał — ale ja jestem quasi opiekun.

— Mnie się nic nie stanie, głowy mi za to nie zdejmą — mówiła Bietka. — Ja bądźco bądź pojedę do Gdańska. Towarzyszkę starszkę jaką poważną znajdę, a jak mi jegomość z pieniędzy ojcowskich nie dasz sprzedam do ostatniego pierścienka, pójdę bodaj piechot.

— Byłoby to bardzo pięknem — odezwał się ks. Stoczek — gdyby ta twoja cnota wielka i miłoś

bliźniego nie miały źródła w paskudnem uczuciu zemsty. Ty tego sama nie czujesz może, ale ja to widzę.

Bietka spuściła oczy.

— Może to być — odpowiedziała cicho — a niemniej ja złego nic nie zamierzam i nie mam na sumieniu.

Ks. Stoczek badał, pytał, uspokajał, nawracał i skończył na tem, że sam przyjdzie się rozmówić z panią ciwinową.

— Czy mam sprzedawać moje klejnoty? — zapytała go sztyrsko.

— Nie spiesz się rzekł ksiądz. — Zamiast myśleć o tem, pomódł się, pomódł, wezwij w pomoc Ducha świętego, a nie puszczaj sobie cugli tak bardzo. Nie-wieście to nie przystało.

— Ojcie mój — całując go w rękę odezwała się Bietka. — Byłam sierotą, sama musiałam myśleć o sobie, dlatego dziś wydaję się wam zachwałą. Gdybym mniej odwagi miała, kto wie, co by dziś już działo się ze mną.

Ksiądz nad głową jej krzyżyk nakreślił.

— Ot to mnie ten Wierzbęta obarczył opieką — i westchnął. — To szalona dziewczyna.

Po rozmowie z ciwinową jednakże, Stoczek spokojniej się zaczął zapatrywać na całą tę sprawę, nie obwiniał tak bardzo Bietki; zawsze jednak wolałby był, żeby spokojnie siedząc, tu na powrót ojca czekała.

— Proszę pani ciwinowej dobrodziejki — mówił do niej — a nuż powróci ten Wierzbęta, chcę mówić Płaza, i spyta mnie, gdzie córka, którą ci powierzyłem? Co ja mu odpowiem?

— On ją przecież i mnie powierzył — odpowiedziała starszka — i wiesz mi, ojcie, że ja niemniej się o nią troszczę; ale nic jej nie zagraża, a dobry uczynek spełni się przez nią.

— Jakże ona to potrafi? roztrzępana taka! — wzdychał Stoczek.

— O! o! — mówiła uspokajając starszka. — Ona mi się też taką wydawała w początkach, ale gdy potrzeba, tak się umie miarkować...

Sama potem Mingajłowa dla siebie, przez dworzan Kazanowskiego, zaczęła szukać okazji do Gdańska.

Wprawdzie stosunki między stolicą a miastem portowem, najważniejszym w Rzeczypospolitej, tą potęgą handlową i ogniskiem wielkiego życia, były niezmiernie ożywione; ale w tej porze właśnie, gdy zima trzymała jeszcze, lądem nie szły tam karawany, i mało kto

się wybierał. Ze szlachty jechało do miejsc uroczyste w różnych miejscach królowej, było przewidzieć kierunek podróży, było zastraszało niż ułatwiało dostanie się do króla, Panowie zbierali poczyty, aby z nimi pania swoją, zresztą z Warszawy tylko, mi od króla przesuwali się po gościnie.

Ciwinowa miała dosyć trudności, aby nabyła żonę kupca gdańskiego Rebiszowa, rodziny do męża powracała. Jejność jednakże, było więc jej na rękę mieć dzieci, przy nich. Była to kobieta spokojna i hojajliwa, skarżąc się ciągle, kuczył śmiać i rezolutnej Bietki dobrze się Zgodziła się więc cętnie na zabranie jej niezbyt ciężkimi warunkami.

Bietka mało nie oszalała z radości, poczył się wybór w tę drogę, która w istnienie słu jakiegoś wydawała się ciwinowej.

Nie pomyślała o tem nawet, jak przy Gdańsku, potrafi się dostać do królowej, się jej to najłatwiejszem. Dotąd tak się nabrała wiary w siebie, choć i tak jej zbywało.

Z Warszawy nie mogła mieć polecenia, obawiano się go dać.

Uściskawszy ze łzami razem i Mingajłową, jednego zimowego ranka do sani z panią Rebiszową i jej dziećmi z nich wzięwszy na kolana, i w imię Boga, w tę podróż awanturniczą, dumna, tem, biedna, nieznana dziewczyna jeździe z Gdańska.

Ks. Stoczek błogosławił za dumny, mogąc, ale do końca przeciwny — smutny.

Dziwocępnij teraz o nic już nie śpiesz, aby poprzedzając dostać się do królowej.

— Ale podróż zależała od śniegu, i koni, ciągnęła się więc dłużej niż rachowano, miała więc czas bliżej się zapoznać z i przyjaźniac z jej dziećmi, pozyskała sobie w dniach kilku były już na stopie kupcy, Kupcowa jednak nie wiedziała nic więcej, wzięła dziewczę, które w służbę królowej pragnęło.

Byli już o półtora dnia tylko od rachunku Rebiszowej, gdy dnia jednego podczas przebywania lasu, wzięła się do której wśród gęstych drzew mało

w Genewie szereg rewizji domowych u członków b. rosyjskiego Czerwonego Krzyża z czasów carskich. W rezultacie rewizji aresztowany został niejaki Paweł Polonin, b. oficer rosyjski, oraz b. sekretarz Tow. Czerwonego Krzyża. Stwierdzono, że jest on nadawcą ostatniego listu znalezionej u mordercy.

Różne wiadomości.

— **Koszula.** Do kwestury medjolańskiej przeprowadzono obłąkane, który przechadzał się po ulicach w koszuli. Biedak powędrował oczywiście do czubków. Z tego powodu jeden ze znanych kronikarzy medjolańskich pomieścił w „Popolo d'Italia” dźwięczne zestawienie wyliczając tysiące ludzi przechadzających się we Włoszech w koszulach i czyniących to zupełnie bezkarnie. Przedewszystkiem należy wspomnieć o czerwonych koszulach, noszonych przez legionistów Garibaldi, jakkolwiek z każdym dniem jest ich mniej, gdyż są to ludzie niemłodzi. Słynne są obecnie czarne koszule, noszone przez faszystów. Stały się one symbolem zwycięstwa i noszone są nawet podczas uroczystości. Mussolini podobno przedstawił się królom w czarnej koszuli. Na ulicach Rzymu często widzieć można niebieskie koszule liberałów. Każdy Włoch w czasach obecnych manifestuje swe przekonania barwą koszuli. Tacy, którzy nie mogą się zdecydować na kolorową koszulę, noszą przynajmniej różnobarwne chusteczki, lub z tych nielicznych żetonów jakie rozdawane są przez partie polityczne Włoch. To afiszowanie i pokreślanie oznak partyjnych przyczynia się w silnym stopniu do zaostrenia stosunków, co koniec końców może doprowadzić do tego, że nie tylko synowie, ale i sama matka Italija pozostanie w koszuli. Narazie, dzięki zwycięstwu czarnej koszuli stosunki konsolidują się i wszystkie koszule (z wyjątkiem może żółtych) — są pełne entuzjazmu. Komuniści i socjaliści także się nie entuzjastują, ale przechodzi to niepostrzeżenie, gdyż nie noszą oni żadnych koszul. Jakiego koloru koszulę wybierze normalny pracujący obywatel, trudno przewidzieć — kolory, zdaje się, są już na wyczerpaniu.

— **Tank podwodny.** Ciekawych prób dokonano pod Nowym Yorkiem z nowym tankiem (czołgiem)

wojskowym, który może być używany tak na lądzie, jak i pod wodą. Tank ten, uzbrojony w działo trzy-calowe z zapasem amunicji, wystarczającym do walki całodziennej, wykonał najpierw cały szereg manewrów na lądzie, wspinając się na wzgórze i przebijając rowy, poczem wjechał do rzeki Nadsen, zaginął w jej falach i przepłynąwszy pod wodą z pomocą śruby okrętowej, w którą jest zaopatrzonej, półtorej mili angielskiej, wyłonił się na przeciwnym brzegu rzeki. Przedstawiciele armii amerykańskiej, przypatrujący się tym ćwiczeniom, uznali nowy czołg za ostatni wyraz techniki w tym kierunku.

Odpowiedzi Redakcji.

— „Litwince” w R. Serdecznie dziękujemy za nadesłane korespondencje i list. Życzenie będzie spełnione. Upraszamy jednocześnie o łaskawą dalszą współpracę, za co z góry serdeczne podziękowanie składamy. Wspomniane wrażenia z podróży po Szwajcarii niewątpliwie zainteresują naszych Czytelników.

— **P. St. G. w Hucie p. Odolanowem.** Pismo nasze dostarczamy w żądanej ilości na pocztę zawsze regularnie. Dlaczego dotychczas gazety do Odolanowa

nie nadeszły, nie pojmujemy, gdyż wszystkie egzemplarze dostarczyliśmy pocztą już o zwykłym czasie. Powinny więc były nadejść. W razie nieotrzymania pisma, prosimy kartkę w formacie pocztówki i oddać na pocztę z żądaniem dostarczenia brakujących. Kartki tej opłacać nie potrzeba, należy tylko słowa: „Sprawa gazetowa.”

Kurs giełdy warszawskiej

z dnia 22. maja 1923 r.

Dolary St. Zjednoczonych	-	-	-
Funtów angielskich	-	-	-
Franki francuskie	-	-	-
Franki belgijskie	-	-	-
Franki szwajcarskie	-	-	-
Liry włoskie	-	-	-
Leje rumuńskie	-	-	-
Marka niemiecka gotówka	-	-	-
Marka niemiecka wypłata	-	-	-
Korona czeska	-	-	-
Korona austriacka	-	-	-
1 rubel złoty	-	-	-
1 rubel srebrny	-	-	-
Tendencja dla walut zagranic. mocna, dla	-	-	-
mana.	-	-	-

W niedzielę, dnia 27 maja br.

odbędzie się na sali p. Kępy w Bralinie

przedstawienie teatralne,

na rzecz budowy kościoła w Domasławiu, i to sztuczki

Adam i Ewa -- i Żyd w beczce.

Po przedstawieniu skromna ZABAWA TANE CZNA. — O liczny udział prosimy. Komitet.

Początek o godzinie 7 i pół wieczorem.

Nadszedł wagon wszelkiego rodzaju naczyń emaliowanych.

szan. Pp. Reflektantów uprasza się o obejrzenie towaru na składnicy przy śpichrzu Kępińskich Młynów Pańskich ul. Dworcowa

DOM HANDLOWY J. Hacia i S-ka.

Kępno.

Telefon 176.

2 pokoje

umeblowane z użytkiem kuchni 497 poszukując od zaraz lub 1. 6. Łaskawo zgłoszenia Apteka Nowa.

Zaginął **PIES** do pomocy w łowieniu rudy, wabi się „Bop.”

Uprasza się o wskazanie miejsca pobytu za wynagrodzeniem. 494 GIEŃZA, 18 śniaczy Stupia.

2 rowery

z wolnym biegiem ma na sprzedaż.

Józef Netter, Kępno, ul. Nowa 264.

Dobrowolna licytacja

odbędzie się w poniedziałek, 28 maja br. o godz. 10 w KUCHNICY TRZC. najwięcej dajcemu. Sprzedawane będzie żywy inwentarz, spódzarnie, meble z gościńca, butelki, lampy, piec, drzewo do użytku. Samotom do grania i różne inne. Gustaw Hollender, 90

Większe pozycje

walków opalowych

1 do 2,5 m. długości z lasów leśnictwa Państwowego Ostrowa Torunia odda korzystnie

Spółka Lasowa, Bydgoszcz

Krakowska 4, telefon 122

Agronom

Włp. z wyższym wykształceniem, z 10-letnią praktyką w intens. gospodarstwach niemieckich, syn obywatela z własnym gospodarstwem, doświadczony, w uprawie wszelkich pl. dów ziemnych i chowie inwentarza. Dotąd w niewypowiedzianej posiadzie największym majątku o glebie buraczanej, przyniósł 1000 SĄDŁE od 1. 7. 23 jako

samodzielny administrator dóbr lub jako rzadca

pod ogólną dyspozycją. Zgłoszenia z grzeczności

Karthals,

Strużał, p. Chełmża.

Saletra chilijska

kukurydza ameryk.

superfosfat,

tomasówka,

sól potasowa 40°

ospa kaliska

stałe na składzie.

Bytoński Koniński

Tel. 82. Kępno. Tel. 82.

Handlarze

kupują najtaniej i na najkorzystniejszych warunkach:

Cement portlandzki w kawalkach i nawozowe Gips tyński i sztukatorski. Gips alabastrowy

Prima papa dachowa z węgla kamiennego Lepik do papy Karbolineum

Trzcinę sufitową Płyty gipsowe

Cegłę szamotową Tynk szamotowy Krede szamotową

Dachówkę Szplysy pod dachówkę

Gonty Cegły

Bracia Schlieper Hurtowy Handel Materiałów Budowlanych Bydgoszcz

Tel. 306. Tel. 361.

Pracowitego i szlachetnego

kowala - maszynistę

z całkowitym warształem poszukuje z dniem 1 lipca 1923. Wymaga się dobrego obez. w swym zawodzie, szczególnie w reparacji maszyn rolniczych każdego rodzaju oraz prowadzenia młocarni. 500

Majątność Łęka-opat. pow. Kępno, poczta Opatów.

Kupujemy każdą ilość długiej

żytniej słomy

i płacimy najwyższe ceny. 406 Kępińska Fabryka wyrobów słomianych.

Nowak & Czekalski

Kępno, ulica Warszawska 319.

Kwestjonariusze

w celu uzyskania i odroczenia

wzgl. zwolnienia ze służby

wojskowej

poleca

Drukarnia Spółkowa

w Kępnie.

Klinika Chirurgiczna w Poznaniu, ul. Mickiewicza 22.

Przy klinice pod kierownictwem specjalisty: Zakład Röntgena, Dżateria, lampa kwarcowa (sztuczne górskie słońce), masaż wibracyjny, elektryzacja itd. Ceny umiarkowane. 504

Korzystnie do sprzedaży

2 kanapy pluszowe i dwuosobowa
2 szafy do garderoby, szafa i leżanka.

Gdzie, wskaże eksp. Nowego Procentu pod nr. 505.

Bilety na przedstawienia

połączone Drukarnia Spółkowa w Kępnie

Licytacja

na wydzierżawienie

gminy BUCZEK odbędzie się

w niedzielę, 10 czerwca

o godz. 3 po południu

w szkole katolickiej w Nowaku

501

Czereśnia

w maj. Szupia

wydzierżawiać się będzie

drogą licytacji 28 maja

w środę, dnia 30 maja o godz. 12 w poł. w podziemi

Zarząd m. 506